ततश्चाश्रमवासाख्यं पर्व पञ्चदशं स्मृतं। यत्र राज्यं समुत्सृज्य गान्धार्य्यासहितो नृपः। धृतराष्ट्रोऽश्रमपदं विदुरश्च जगाम ह।
यं दृष्ट्वा प्रस्थितं साध्वी पृथाऽप्यनुययौ तदा। पुत्रराज्यं परित्यज्य गुरुशुश्रूषणे रता।
यत्र राजा हतान्पुत्रान्पौत्रानन्यांश्च पार्थिवान्। लोकान्तरगतान् वीरानपश्यत्पुनरागतान्।
ऋषेः प्रसादात्कृष्णस्य दृष्ट्वाश्चर्य्यमनुत्तमं। त्यक्त्वाशोकं सदारश्च सिद्धिं परमिकां गतः।
यत्र धर्म्मं समाश्रित्य विदुरः सुगतिं गतः। सञ्जयश्च सहामात्यो विद्वान्गावल्गणिर्व्वशी। १९५
ददर्श नारदं यत्र धर्म्मराजो युधिष्ठिरः। नारदाच्चैव शुश्राव वृष्णीनां कदनं महत्।
एतदाश्रमवासाख्यं पर्व्वोक्तं सुमहाद्भुतं। द्विचत्वारिंशदध्यायाः पर्व्वैतदभिसंख्यया।
सहस्रमेकं श्लोकानां पञ्चश्लोकशतानि च। षडेव च तथा श्लोकाः संख्यातास्तत्त्वदर्शिना।
अतः परं निबोधेदं मौषलं पर्व्व दारुणं। यत्र ते पुरुषव्याघ्राः शस्त्रस्पर्शसहा युधि। ब्रह्मदण्डविनिष्पिष्टाः समीपे लवणाम्भसः।
आपानेपानकलिता दैवेनाभिप्रचोदिताः। एरकारूपिभिर्व्वज्रैर्निजघ्नुरितरेतरं। १९०
यत्र सर्व्वक्षयं कृत्वा तावुभौ रामकेशवौ। नातिचक्रमतुः कालं प्राप्तं सर्व्वहरं महत्।
यत्रार्जुनोद्वारवतीमेत्य वृष्णिविनाकृतां। दृष्ट्वा विषादमगमत्परां चार्त्तिं नरर्षभः।
स संस्कृत्य नरश्रेष्ठं मातुलं शौरिमात्मनः। ददर्श यदुवीराणामापाने वैशसं महत्।
शरीरं वासुदेवस्य रामस्यच महात्मनः। संस्कारं लम्भयामास वृष्णीनां च प्रधानतः।
स वृद्धबालमादाय द्वारवत्यास्ततोजनं। ददर्शापदि कष्टायां गाण्डीवस्य पराभवं। १९५
सर्व्वेषाञ्चैवदिव्यानामस्त्राणामप्रसन्नतां। नाशं वृष्णिकलत्राणां प्रभावाणामनित्यतां।
दृष्ट्वा निर्व्वेदमापन्नो व्यासवाक्यप्रचोदितः। धर्म्मराजं समासाद्य सन्न्यासं समरोचयत्।
इत्येतन्मौषलं पर्व्व षोडशं परिकीर्त्तितं। अध्यायाष्टौ समाख्याताः श्लोकानाञ्च शतत्रयं। श्लोकानां विंशतिश्चैव संख्याता स्तत्त्व
दर्शिना।
महाप्रास्थानिकं तस्मादूर्द्ध्वं सप्तदशं स्मृतं। यत्र राज्यं परित्यज्य पाण्डवाः पुरुषर्षभाः।
द्रौपद्या सहिता देव्या महाप्रस्थानमास्थिताः। यत्र तेऽग्निं ददृशिरे लौहित्यं प्राप्य सागरं। १९०
यत्राग्निना चोदितश्च पार्थस्तस्मै महात्मने। ददौ सम्पूज्य तद्दिव्यं गाण्डीवं धनुरुत्तमं।
यत्रभ्रातृन्निपतितान्द्रौपदीं च युधिष्ठिरः। दृष्ट्वा हित्वा जगामैव सर्व्वाननवलोकयन्।
एतत्सप्तदशं पर्व्व महाप्रास्थानिकं स्मृतं। यत्राध्यायास्त्रयः प्रोक्ताः श्लोकानाञ्च शतत्रयं। विंशतिश्च तथाश्लोकाः संख्यातास्तत्त्व
दर्शिना।
स्वर्गं पर्व्वततोज्ञेयं दिव्यं यत्तदमानुषं। प्राप्तं दैवरथं स्वर्गान्नेष्टवान्यत्र धर्म्मराट्। आरोढुं सुमहाप्राज्ञ आनृशंस्याच्छुना विना।
तामस्थाविचलां ज्ञात्वा स्थितिं धर्म्मे महात्मनः। स्वरूपं यत्र तत्यक्त्वा धर्म्मेणासौसमन्वितः। १९५
स्वर्गं प्राप्तः स च तथा यातनां विपुलां भृशं। देवदूतेन नरकं यत्र व्याजेन दर्शितं।
शुश्राव यत्र धर्म्मात्मा भ्रातॄणां करुणागिरः। निदेशे वर्त्तमानानांदेशे तत्रैव वर्त्ततां।
अनुदर्शितश्च धर्म्मेण देवराज्ञा च पाण्डवः। आसुत्याकाशगङ्गायां देहं त्यक्त्वा स मानुषं।